Zbornik sudske prakse

PRESUDA OPĆEG SUDA (četvrto vijeće)

16. rujna 2013.*

„Tržišno natjecanje – Zabranjeni sporazumi – Belgijsko, njemačko, francusko, talijansko, nizozemsko i austrijsko tržište kupaonske opreme – Odluka kojom se utvrđuje povreda članka 101. UFEU-a i članka 53. Sporazuma o EGP-u Usklađivanje povećanja cijena i razmjena osjetljivih poslovnih informacija Pripisivanje protupravnog ponašanja – Novčane kazne – Smjernice za izračun novčanih kazni iz 2006. – Težina povrede – Koeficijenti – Olakotne okolnosti – Gospodarska kriza – Pritisak od strane trgovaca na veliko – Obavijest iz 2002. o suradnji – Smanjenje iznosa novčane kazne – Značajna dodana vrijednost“

U predmetu T-411/10,

Laufen Austria AG, sa sjedištem u Wilhelmsburgu (Austrija), koji zastupaju E. Navarro Varona i L. Moscoso del Prado González, odvjetnici,

tužitelj,

protiv

Europske komisije, koju su zastupali F. Castillo de la Torre, A. Antoniadis i F. Castilla Contreras, a zatim F. Castillo de la Torre, A. Antoniadis i F. Jimeno Fernández, u svojstvu agenata,

tuženika,

povodom zahtjeva za djelomično poništenje Odluke Komisije C (2010) 4185 *final* od 23. lipnja 2010. koja se odnosi na postupak primjene članka 101. UFEU-a i članka 53. Sporazuma o EGP-u (predmet COMP/39092 – kupaonska oprema) i zahtjeva za smanjenje iznosa novčane kazne koja je tom odlukom određena tužitelju,

OPĆI SUD (četvrto vijeće)

u sastavu: I. Pelikánová, predsjednica, K. Jürimäe (izvjestiteljica) i M. van der Woude, suci,

tajnik: J. Palacio González, glavni administrator,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 6. ožujka 2013.,

donosi sljedeću

* Jezik postupka: španjolski

Presudu[1] [*omissis*]

Postupak i zahtjevi stranaka

28 Tužbom podnesenom tajništvu Općeg suda 8. rujna 2010. tužitelj je pokrenuo ovaj postupak.

29 Opći sud (četvrto vijeće) je na temelju izvještaja sutkinje izvjestiteljice odlučio započeti usmeni postupak te je u okviru mjera upravljanja postupkom predviđenih člankom 64. Poslovnika Općeg suda pisanim putem postavio pitanja strankama, na koja su one odgovorile u danom roku.

30 Stranke su na ročištu održanom 6. ožujka 2013. iznijele usmena izlaganja i odgovorile na pitanja koja je pisanim putem i usmeno postavio Opći sud.

31 Tužitelj od Općeg suda zahtijeva da:

— djelomično poništi članke 1. i 2. pobijane odluke u dijelu u kojem se na njega odnose;

— smanji iznos novčane kazne koji mu je određen kako pojedinačno tako i solidarno s društvom Roca Sanitario zbog razloga koje navodi ili zbog bilo kojeg drugog razloga koji utvrdi Opći sud;

— naloži Komisiji snošenje troškova.

32 Komisija od Općeg suda zahtijeva da:

— odbije tužbu;

— naloži tužitelju snošenje troškova.

Pravo [*omissis*]

Zahtjev za djelomično poništenje pobijane odluke [*omissis*]

6. *Šesti tužbeni razlog u vezi s tužiteljevom suradnjom* [*omissis*]

a) Očita pogreška u ocjeni u pogledu primjene Obavijesti iz 2002. o suradnji i povreda načela zaštite legitimnih očekivanja

218 Tužitelj tvrdi da je Komisija povrijedila načelo zaštite legitimnih očekivanja i da je počinila pogrešku u ocjeni u pogledu primjene Obavijesti iz 2002. o suradnji kada je u pobijanoj odluci, koja je na temelju navedene obavijesti dostavljena grupi Roca dopisom od 8. prosinca 2006., izostavila uvjetno smanjenje novčane kazne. S tim u vezi, s jedne strane, tužitelj u biti tvrdi da ako Opći sud bude smatrao da on s društvima Roca Sanitario i Roca France čini jednu gospodarsku cjelinu, u pogledu novčane kazne koja mu je određena valja uzeti u obzir pogreške koje je Komisija počinila u ocjeni zahtjeva društva Roca France za smanjenje novčane kazne. S druge strane, tužitelj ističe nekoliko pogrešaka koje je Komisija navodno počinila u ocijeni informacija koju je Roca France pružila u prilog zahtjevu za smanjenje novčane kazne prema Obavijesti iz 2002. o suradnji.

219 Komisija osporava osnovanost tužiteljevih argumenata.

1 — Navedene su samo one točke presude za koje Opći sud smatra da ih je korisno objaviti.

220 Ispitivanje pitanja je li Komisija povrijedila načelo zaštite legitimnih očekivanja i je li počinila pogrešku u ocjeni prilikom primjene Obavijesti iz 2002. o suradnji podrazumijeva ispitivanje prethodnog pitanja može li tužitelj koji je sudjelovao u povredi koja je počinjena u Austriji – u svojem isključivom svojstvu društva sestre drugog društva kćeri koje je sudjelovalo u povredi u Francuskoj te je s tim u vezi podnijelo zahtjev za smanjenje novčane kazne – zahtijevati takvo smanjenje na temelju te obavijesti.

221 U tom pogledu, kao odgovor na pitanja koja je Opći sud postavio na raspravi, tužitelj je u biti naveo da pojam jedinstvenog poduzetnika podrazumijeva da bilo koja prednost na temelju Obavijesti iz 2002. o suradnji treba ići u prilog svim društvima koja čine takvog jedinstvenog poduzetnika. Komisija osporava osnovanost tužiteljevih argumenata.

222 Valja naglasiti da je Komisija u Obavijesti iz 2002. o suradnji odredila uvjete pod kojima poduzetnici koji s njom surađuju u okviru njezine istrage o zabranjenom sporazumu mogu biti oslobođeni novčane kazne ili im se može smanjiti iznos novčane kazne koju bi inače morali platiti.

223 Točka A. Obavijesti iz 2002. o suradnji u kojoj se nalaze stavci 8. do 19. tiče se pretpostavki pod kojima poduzetnik može biti oslobođen od kazne, dok se točka B. u kojoj se nalaze stavci 20. do 27. tiče pretpostavki u kojima poduzetnik može ostvariti smanjenje iznosa novčane kazne.

224 Na temelju točke 20. Obavijesti iz 2002. o suradnji „[p]oduzetnicima koji ne ispunjavaju pretpostavke [za oslobođenje od kazne] svejedno se može odobriti smanjenje novčane kazne koja bi im inače bila izrečena.“ [neslužbeni prijevod]

225 Stavak 21. Obavijesti iz 2002. o suradnji određuje da „kako bi poduzetnik mogao ostvariti [smanjenje novčane kazne na temelju stavka 20. spomenute obavijesti], mora Komisiji ponuditi dokaze pretpostavljene povrede koji pridaju značajnu dodanu vrijednost u odnosu na dokaze kojima Komisija već raspolaže i mora prekinuti svoje sudjelovanje u pretpostavljenoj nezakonitoj aktivnosti najkasnije u trenutku podnošenja tih dokaza.“ [neslužbeni prijevod]

226 Iz prethodnih razmatranja proizlazi da smanjenje novčane kazne na temelju točke B. Obavijesti iz 2002. o suradnji može ostvariti poduzetnik koji je podnio zahtjev i koji Komisiji ponudi dokaze pretpostavljene povrede koji predstavljaju značajnu dodanu vrijednost.

227 Stoga, valja zaključiti da načelno samo poduzetnik koji je podnio zahtjev za smanjenje novčane kazne (u daljnjem tekstu: podnositelj zahtjeva) kao i, eventualno, subjekti u čije ime je taj zahtjev podnesen i koji surađuju s Komisijom mogu na toj osnovi ostvariti smanjenje novčane kazne.

228 Usto, valja istaknuti da u skladu sa sudskom praksom, ako društvo majka nije stvarno sudjelovalo u zabranjenom sporazumu te se njegova odgovornost temelji isključivo na sudjelovanju njegova društva kćeri u navedenom zabranjenom sporazumu, odgovornost društva majke ne može premašiti odgovornost njegova društva kćeri (vidjeti u tom smislu presudu Općeg suda od 24. ožujka 2011., Tomkins/Komisija, T-382/06, Zb. str. II-1157., t. 38., koja je u žalbenom postupku potvrđena presudom Suda od 22. siječnja 2013., Komisija/Tomkins, C-286/11 P, t. 39.). U tim okolnostima, ako se odgovornost društva majke izvodi isključivo iz odgovornosti njegova društva kćeri koje je sudjelovalo u zabranjenom sporazumu, smanjenje iznosa novčane kazne koje je odobreno potonjem društvu na temelju njegova zahtjeva u skladu s Obavijesti iz 2002. o suradnji mora ići u prilog društvu majci.

229 Nasuprot tomu, Komisija nije dužna pogodnost smanjenja iznosa novčane kazne koju je odobrila jednom društvu kćeri, koje je podnijelo zahtjev na temelju Obavijesti iz 2002. o suradnji, proširiti i na drugo društvo kćer (u daljnjem tekstu: društvo kći) isključivo zbog činjenice da je ono sa svojim društvom majkom dio istog poduzetnika u smislu sudske prakse navedene u točkama 62. i 63. gore. Naime, za razliku od odgovornosti društva majke koja se u okolnostima navedenima u točki 228. gore analizira kao u potpunosti izvedena, podredna i ovisna o odgovornosti društva kćeri (vidjeti u tom

smislu presudu Komisija/Tomkins, t. 228. *supra*, t. 39.), odgovornost društva kćeri ne može se izvesti iz odgovornosti sestrinskog društva kćeri s obzirom na to da ona proizlazi iz njegova vlastitog sudjelovanja u zabranjenom sporazumu. U tim okolnostima, sestrinsko društvo kći može ostvariti smanjenje novčane kazne na zahtjev drugog društva kćeri koje je dio istog poduzetnika samo ako je, s jedne strane, zahtjev za smanjenje novčane kazne podnesen u ime sestrinskog društva kćeri i, s druge strane, ako je ono doista surađivalo s Komisijom. Ta se situacija razlikuje od situacije u kojoj društvo majka podnosi zahtjev za smanjenje novčane kazne u svoje ime i u ime svojih društava kćeri jer su u toj situaciji sva društva koja čine poduzetnika u smislu sudske prakse navedene u točkama 62. i 63. gore dužna surađivati s Komisijom.

230 U konkretnom slučaju, iz uvodne izjave 1288. pobijane odluke proizlazi da je 17. siječnja 2006. Komisija od društva Roca France primila zahtjev za smanjenje novčane kazne. Kao odgovor na taj zahtjev Komisija je dopisom od 8. prosinca 2006. grupi Roca odobrila uvjetno smanjenje iznosa novčane kazne na temelju Obavijesti iz 2002. o suradnji (uvodna izjava 1289. pobijane odluke). Nakon novog ispitivanja dokaza Komisija je u pobijanoj odluci odbila odobriti smanjenje iznosa novčane kazne toj grupi zbog razloga koji su poglavito navedeni u uvodnim izjavama 1291. do 1293., 1295., 1299. i 1300. navedene odluke.

231 U tom pogledu, iz dokumenata u spisu nedvojbeno proizlazi da unatoč sumnjama koje su zbog izraza upotrijebljenih u pobijanoj odluci mogle ostati u pogledu podnositelja zahtjeva i opsega zahtjeva za smanjenje novčane kazne, taj zahtjev nije podnesen u ime grupe Roca u cjelini, nego ga je društvo Roca France podnijelo u svoje ime i u ime grupe Laufen. S tim u vezi, ipak valja napomenuti da iz navedenih dokumenata u spisu također nedvojbeno proizlazi da se taj zahtjev odnosio na potonju grupu samo u pogledu njezinih djelatnosti u Francuskoj koje je preuzela Roca France. Usto, kako proizlazi iz uvodnih izjava 1291. i 1293. pobijane odluke, informacije koje je Roca France pružila odnosile su se isključivo na povedu koja je počinjena u Francuskoj 2004. u pogledu keramičkih proizvoda. Osobito je nesporno da u pogledu povrede počinjene u Austriji nisu podnesene nikakve informacije i nikakvi dokazi.

232 U tim okolnostima, nameće se zaključak da navedeni zahtjev nije podnesen u tužiteljevo ime. Naime, premda je tužitelj član grupe Laufen koja se navodi u tom zahtjevu, ipak se mora utvrditi da se taj zahtjev odnosio samo na djelatnosti grupe Laufen u Francuskoj i da tužitelj ne posluje na francuskom tržištu. U svakom slučaju, tužitelj nije surađivao s Komisijom u skladu s Obavijesti iz 2002. o suradnji. Štoviše, informacije koje je Roca France pružila uopće se ne odnose na tužiteljeve djelatnosti, nego na povedu koja je počinjena u Francuskoj 2004. u pogledu keramičkih proizvoda.

233 U skladu s prethodnim razmatranjima, valja zaključiti da Komisija u svakom slučaju nije mogla povrijediti načelo zaštite legitimnih očekivanja i nije mogla počiniti pogrešku u ocjeni prilikom primjene Obavijesti iz 2002. o suradnji jer s obzirom na utvrđenja u točkama 230. do 232. gore nije bila dužna odobriti smanjenje iznosa novčane kazne tužitelju.

234 Uzimajući u obzir sva prethodna razmatranja, valja kao neosnovan odbiti ovaj tužbeni razlog u dijelu u kojem se odnosi na primjenu Obavijesti iz 2002. o suradnji a da nije potrebno ispitati ostale tužiteljeve argumente koji su izloženi u točki 218. gore.

[*omissis*]

Slijedom navedenoga,

OPĆI SUD (četvrto vijeće)

proglašava i presuđuje:

1. **Tužba se odbija.**

2. **Laufen Austria AG snosit će vlastite troškove kao i troškove Europske komisije.**

Pelikánová Jürimäe Van der Woude

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourgu 16. rujna 2013.

Potpisi